

Олег Сидоренко

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, Україна

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ІНСТИТУТІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ: ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ У КОНТЕКСТІ ПРОЦЕСІВ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Oleg Sidorenko

Oles Honchar Dnipro National University, Ukraine

LEGAL PROVISION OF PUBLIC AUTHORITIES` INFORMATION ACTIVITIES: PECULIARITIES OF DEVELOPMENT IN MODERN UKRAINE IN THE CONTEXT OF THE EUROPEAN INTEGRATION PROCESSES

The article deals with the legal regulation of information activities related to the tradition of law enforcement, conditioned by the presence of specific sources of law. The benchmarks of European integration are distinguished, which require from Ukraine a high degree of conformity of legal regulation of information support to European standards. Possibilities of liberalization and increase of efficiency of legal regulation of information activity of public authorities in Ukraine are considered. The specifics of the legal regulation of information activity of public authorities in Ukraine in the context of providing answers to urgent requests of citizens is clarified. It is concluded that there is a need for clearer regulation of the responsibility level of public and private entities in the use of public information.

Keywords: legal regulation, information support, public authority, european integration, legal subjectivity, information resources.

Постановка проблеми

Дослідження правового забезпечення інформаційної діяльності в сучасному світі набуває дедалі більшої актуальності. Інформаційна політика держави має розвиватися як у напрямку обмеження негативних наслідків інформаційної революції, так і в напрямку стимулювання розвитку інформаційно-кібернетичної сфери. Обрання неадекватної стратегії правового регулювання інформаційного забезпечення публічної влади веде за собою тяжкі наслідки: від втрати конкурентноздатності на глобальній арені, до критичного відставання від параметрів діяльності недержавних акторів інформаційного середовища. У країнах із розвинутою демократією правове регулювання інформаційної діяльності пов'язане із традиціями правозастосування, зумовлене наявністю специфічних джерел права, особливостями діяльності і навичками поводження з інформаційними продуктами та правами власності тощо. У трансформаційних державах, до яких належать і Україна, регулювання засобів інформаційного забезпечення публічної влади проходить стадію становлення. Починаючи з 2014 року, в Україні значно інтенсифікувалися процеси поширення електронної демократії, впровадження ІТ-технологій до процесів прийняття публічних владних рішень та загалом процесів управління суспільством.

Процеси євроінтеграції вимагають від України високого ступеня відповідності європейським стандартам у галузі використання інформаційних продуктів, а також вироблення алгоритму правового забезпечення інформаційної взаємодії інститутів владного управління та громадянського суспільства. Такі виклики глобального інформаційного середовища, як піратське використання інформаційних продуктів, незаконне користування особистісною інформацією, поширення неправдивих відомостей також вимагає адекватної законодавчої відповіді. Крім того, в умовах інформаційної війни від початку агресії на Сході України актуальним питанням стає модернізація правової політики України у сфері захисту ресурсів інформації публічної влади.

Аналіз публікацій. Процеси правового регулювання інформаційної діяльності публічної влади досліджувала низка вітчизняних вчених. Зокрема, С. Лопатін долучився до визначення

правового регулювання сфери інформаційних відносин та відповіді на проблемні питання у цій сфері¹, О. Кулініч аналізує цивільно-правове регулювання конфіденційної інформації², Ю. Турченко надає увагу політико-правовому регулюванню засобів масової комунікації як суб'єкта реалізації державної інформаційної політики України в сфері оборони³. Разом з тим, потребує з'ясування проблема основних напрямків інноваційних трансформацій правового регулювання інформаційного забезпечення органів публічної влади.

Метою статті є з'ясування основних напрямків перетворень вітчизняної правової політики використання інформаційних ресурсів публічної влади в умовах євроінтеграції. Завданням статті виокремлення засобів реалізації зазначеної політики в Україні.

Основний зміст

Зміна правової політики у сфері поводження з інформацією місцевої публічної влади знаходить дедалі більш масштабне відображення в сучасному українському законодавстві. Можливості лібералізації та підвищення ефективності правового регулювання інформаційної діяльності інститутів публічної влади закладені у законодавчих актах, прийнятих на початку періоду незалежності України. Як стверджує Д. Кришталь на підставі проведеного івент- та контент-аналізів вибораних статей Кодексу України про адміністративні правопорушення, «1. Суб'єктами вчинення адміністративних правопорушень в інформаційній сфері є не тільки звичайні громадяни України, але і посадові та службові особи. 2. Кількісно де-юре превалюють адміністративні правопорушення, що посягають на встановлений порядок управління; на здійснення народного волевиявлення та встановлений порядок його забезпечення; адміністративні правопорушення в галузі торгівлі, громадського харчування, сфері послуг, в галузі фінансів і підприємницькій діяльності; на транспорті, в галузі шляхового господарства і зв'язку, а також у галузі охорони природи, використання природних ресурсів, охорони пам'яток історії та культури»⁴.

Структура інституцій, які забезпечують правове регулювання інформаційної діяльності інститутів самоврядування в Україні першочергово була встановлена на основі визначення вчинків та правопорушень у сфері інформаційної безпеки. Д. Кришталь зауважує, що «загалом вітчизняне законодавство в сфері інформаційної безпеки почало інтенсивно розвиватись на початку та особливо в середині 90-х років. Саме в цей період були прийняті концептуальні нормативно-правові акти, серед яких Закони України «Про інформацію», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про державну таємницю», «Про науково-технічну інформацію» тощо»⁵.

Базові засади регулювання інформаційної діяльності інститутів публічної влади на сучасному етапі спрямовані передусім на визначення кола суб'єктів, які мають доступ до певної інформації. Значне місце в українських нормативно-правових актах посідає також визначення відповідальності за порушення пріоритетності доступу до службової інформації. Зокрема, Д. Кришталь відзначає, що «у Законі України «Про інформацію» закріплено правові основи одержання, використання, поширення та зберігання інформації, визначено коло учасників інформаційних відносин, врегульовано режими доступу до інформації, її джерела, види, напрями і способи державної інформаційної політики тощо»⁶.

Збільшення кількості різновидів інформації та інформаційної діяльності інститутів публічної влади в Україні не залишалося поза увагою законодавців. Однак, стрімкий розвиток інформаційної сфери та комунікаційних технологій вимагає на сучасному етапі перегляду правових механізмів

¹ Лопатін, С. І. (2011). Сфера інформаційних відносин: правове регулювання, проблемні питання. *Юридична наука і практика*, 2, 35-41.

² Кулініч, О. О. (2005). Цивільно-правове регулювання конфіденційної інформації. *Актуальні проблеми держави і права*, 25, 257-260.

³ Турченко, Ю. В. (2013). Засоби масової комунікації як суб'єкт реалізації державної інформаційної політики України в сфері оборони: політико-правове регулювання. *Збірник наукових праць Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка*, 43, 113-119.

⁴ Кришталь, Д. О. (2008). Основи адміністративно-правового регулювання інформаційної безпеки України в контексті боротьби з організованою злочинністю. *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)*, 19, 264-272.

⁵ Там само.

⁶ Кришталь, Д. О. (2008). Основи адміністративно-правового регулювання інформаційної безпеки України в контексті боротьби з організованою злочинністю. *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)*, 19, 264-272.

корекції поведінки посадових осіб та інститутів публічної влади. На думку К. Шурупової, «основною метою імплементації в українське законодавство цього нового поняття є необхідність охоплення різноманітної інформації, що є у всіх без винятку органів публічної влади України, а також суспільно важливої інформації, котра є в інших осіб»¹.

Репрезентативна спрямованість інформаційної діяльності інститутів публічної влади в Україні з початку інформаційно-комунікаційної доби спрямована на створення мережі інформування громадян. Наступним етапом є впровадження інтерактивних технологій інформування та інформаційної взаємодії. Це вимагає до впровадження інновацій щодо відповідальності у контексті забезпечення ефективності інформаційної діяльності. Згідно з позицією К. Шурупової, «поширення інформації через офіційний веб-сайт органу публічної влади – це найпростіший та найдоступніший спосіб забезпечення доступу до публічної інформації. Самостійне оприлюднення інформації про діяльність органу виконавчої влади й органу місцевого самоврядування має ряд переваг, дає змогу зекономити ресурси громадян, неурядових організацій, інших зацікавлених учасників, кошти державного та місцевого бюджету»².

Особливим об'єктом правового регулювання інформаційної діяльності інститутів публічної влади слід вважати надання відповідей на термінові запити громадян. Особливо актуальним це питання стало внаслідок збройного протистояння на Сході України. Це визначає підвищення вимог до оперативності діяльності інститутів публічної влади. Важко не погодитися з К. Шуруповою, яка зауважує, що «для подання запиту на інформацію потрібні затрати ресурсів з боку запитувача (на складання запиту – часу та консультування, витрат ресурсів на друк і подання, потенційно – поштові витрати), витрати людських ресурсів від органу публічної влади щодо підготовки відповіді, витрат із бюджету на друк та надсилання»³.

Зростання вимог до технологічного та ресурсного забезпечення інформаційної діяльності публічної влади визначає необхідність ухвалення таких нормативно-правових актів, які виходять за межі суто інформаційної сфери та вимагають звернення до змін бюджетної політики, розбудови державності та демократичного суспільства в Україні. Успіхи України у цих процесах підтверджується порівнянням з іншими державами. Як демонструє Н. Тимошенко, «за результатами міжнародного рейтингу, який проводили у співпраці іспанська Access Info Europe та канадський Centre for Law and Democracy, Закон України «Про доступ до публічної інформації» посів дев'яту позицію серед 86 країн, випередивши такі країни, як США, Канада та Німеччина»⁴.

Формування більш активної позиції у забезпеченні прав громадян в інформаційній сфері вимагає внесення до нормативно-правової бази інновацій щодо підвищення відповідальності посадових осіб органів місцевого самоврядування. Об'єктивним параметром діяльності за результатами інформування громадян є їх доступ до певних відомостей. Це, серед іншого, вимагає підвищення інституційної спроможності та правової культури інститутів публічної влади. Як наголошує Н. Тимошенко, «з метою належного виконання своїх обов'язків та забезпечення безперешкодного доступу до публічної інформації кожен орган публічної влади повинен мати добре налагоджений механізм, розглядати який автором запропоновано саме з правових засад»⁵.

Процеси децентралізації в Україні після 2014 року також відкрили можливості автономного забезпечення інформаційної діяльності інститутів місцевої публічної влади засобами правового регулювання. Н. Тимошенко «кожен орган місцевого самоврядування має затвердити у своєму положенні порядок надання та оприлюднення інформації, а також максимально спрощену процедуру подання запиту та отримання інформації»⁶.

Потреба у правовому переформулюванні переліку різновидів державної інформації зумовлена насамперед кількістю каналів інформації, та зростанням кількості суб'єктів її використання. Існуюче

¹ Шурупова, К. В. (2013). Правове регулювання порядку доступу до інформації. *Держава та регіони. Серія: Право*, 1, 56.

² Там само.

³ Там само, 57.

⁴ Тимошенко, Н. (2013) Ресурсне забезпечення доступу до публічної інформації в органах місцевого самоврядування України: нормативно-правове регулювання. *Теоретичні та прикладні питання державотворення*, 12. <http://nbuv.gov.ua/UJRN/tppd_2013_12_21>. (2019, вересень, 10).

⁵ Там само.

⁶ Там само.

тлумачення видів інформації та перелік каналів комунікації ґрунтується на уявленнях, які мали місце на початку 1990-х років ХХ століття. Наприклад потребує правового перевизначення аудіовізуальна інформація, програмні продукти, особистісні дані та інші види інформації, які з'явилися останнього десятиліття. Відповідної корекції потребує поняття доступу до нових різновидів інформації. Згідно з офіційними повідомленнями Міністерства юстиції України, «відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації» публічна інформація – це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом»¹.

Перетворення інформаційної діяльності публічної влади в Україні вимагає уваги до акцентів у правовому регулюванні та наданні уваги відкритості публічних даних. Якщо раніше робився наголос на захисті та режимі зберігання інформації, то на сучасному етапі важливим є створення умов для доступу та оперування нею. Згідно з Законом України «Про доступ до публічної інформації», «не може бути обмежено доступ до інформації про розпорядження бюджетними коштами, володіння, користування чи розпорядження державним, комунальним майном, у тому числі до копій відповідних документів, умови отримання цих коштів чи майна, прізвища, імена, по батькові фізичних осіб та найменування юридичних осіб, які отримали ці кошти або майно. При дотриманні вимог, передбачених частиною другою цієї статті, зазначене положення не поширюється на випадки, коли оприлюднення або надання такої інформації може завдати шкоди інтересам національної безпеки, оборони, розслідуванню чи запобіганню злочину»².

Проблема відповідальності інститутів публічної влади за інформаційну діяльність пов'язана не лише з ефективністю функціонування певних інститутів управління, але й з політичним змістом цієї діяльності. Питання відповідальності посадових осіб або певних організацій у правовому регулюванні не може бути співвимірним із забезпеченням ініціативності та автономії місцевих громад в інформаційній сфері. Згідно з Законом України «Про доступ до публічної інформації», «посадові та службові особи не підлягають юридичній відповідальності, незважаючи на порушення своїх обов'язків, за розголошення інформації про правопорушення або відомостей, що стосуються серйозної загрози здоров'ю чи безпеці громадян, довкіллю, якщо особа при цьому керувалася добрими намірами та мала обґрунтоване переконання, що інформація є достовірною, а також містить докази правопорушення або стосується істотної загрози здоров'ю чи безпеці громадян, довкіллю»³.

Вітчизняна практика правового регулювання інформаційної діяльності інститутів публічної влади у значній мірі спирається на перелік суб'єктів користування інформацією. При цьому в сучасному світі зростає значення екстериторіальності суб'єктів-користувачів та підвищуються вимоги щодо віддаленого доступу до інформації. Натомість в Україні до цього часу загалом панує, так би мовити, «внутрішня» орієнтація щодо суб'єктів правовідносин в інформаційній діяльності. Згідно з Законом України «Про доступ до публічної інформації» «Суб'єктами відносин у сфері доступу до публічної інформації є: 1) запитувачі інформації – фізичні, юридичні особи, об'єднання громадян без статусу юридичної особи, крім суб'єктів владних повноважень; 2) розпорядники інформації – суб'єкти, визначені у статті 13 цього Закону; 3) структурний підрозділ або відповідальна особа з питань доступу до публічної інформації розпорядників інформації»⁴.

Україна як держава, що перебуває на шляху європейської інтеграції, у своїх зусиллях щодо модернізації правового регулювання інформаційної діяльності має орієнтуватися на європейські директиви. Вони проходять оновлення приблизно раз на 10 років. Крім того, оновлення правової бази може бути зумовлене технологічними інноваціями передавання інформації та користування нею. Згідно з даними Європейської Ради про законодавче регулювання відкритих даних та використання інформації громадського сектору, «директива про відкриті дані і повторне

¹ Міністерство юстиції України (2019). *Доступ до публічної інформації* <https://minjust.gov.ua/publ_info#00>. (2019, вересень, 10).

² *Закон про доступ до публічної інформації*, 32, 2011 (Верховна Рада України). *Пенсійний фонд України* <<https://www.pfu.gov.ua/lg/836-zakon-ukrayiny-pro-dostup-do-publichnoyi-informatsiyi/>>. (2019, вересень, 10).

³ Там само.

⁴ Там само.

використанні інформації державного сектора, також відома як «Директива про відкриті дані» (Директива (ЄС) 2019/1024), набула чинності 16 липня 2019 року. Вона замінює Директиву про інформацію державного сектора, також відому як «Директива PSI» (Директива 2003/98 / ЄС), яка датована 2003 роком і була згодом змінена Директивою 2013/37 / EU»¹.

Формування спільного інформаційного поля у сфері інформаційного забезпечення діяльності публічної влади вимагає від країн-членів ЄС, а також від країн-сусідів, більшої відкритості та стандартизації інформації. Вона має бути більш повною щодо діяльності в рамках спільного ринку, а також підвищення інтенсивності транскордонної співпраці. Як свідчать відомості Європейської Ради про законодавче регулювання відкритих даних та використання інформації громадського сектору, «процес перегляду, який призвів до прийняття «Директиви про відкриті дані», було розпочато в 2017 році, коли Європейська комісія відкрила публічну онлайн-консультацію щодо перегляду Директиви 2013/37 / EU, виконуючи зобов'язання по періодичному перегляду, запропоноване Директивою. Грунтуючись на результатах консультацій, разом з оцінкою Директиви і оцінкою впливу, пропозиції про перегляд Директиви було прийнято Європейською комісією 25 квітня 2018. 22 січня 2019 року, учасники переговорів від Європейського парламенту, Рада ЄС та Єврокомісії досягли угоди про перегляд, запропонований Єврокомісією. Після прийняття в червні 2019 року, Директива була перейменована на «Директиву про відкриті дані й інформації в державному секторі», що дозволить використовувати дані державного сектора і дані, які фінансуються державою, для повторного використання»².

У контексті взаємодії з європейським правовим полем українське законодавство потребує корекції у напрямку спільного розуміння економічної інформації та державної таємниці. Забезпечення високого рівня відкритості та репрезентативності вимагає правових норм щодо перекладу значущої інформації на іноземні мови. Актуальним є нормативне встановлення процедур зіставлення національних та міжнародних норм щодо тлумачення тих чи інших правових понять у сфері інформації у різних країнах. Офіційний сайт Європейської Ради наголошує, що «Директива PSI» спрямована на вирішення економічних аспектів повторного використання інформації, а не на доступ до інформації громадян. Вона закликає держави-члени надавати якомога більше інформації для повторного використання. У ньому розглядаються матеріали, якими володіють органи державного сектора в державах-членах на національному, регіональному та місцевому рівнях. Також директива стосується міністерств, державних установ та муніципалітетів, а також організацій, які фінансуються головним чином під контролем або під контролем державних органів (наприклад, метеорологічні установи)³.

Таким чином, напрямки модернізації правової політики в Україні у сфері інформаційної діяльності інститутів публічної влади вимагають оновлення і вдосконалення з урахуванням інформаційно-комунікаційних процесів та тенденцій європейської інтеграції. Успіх в удосконаленні правового регулювання інформаційної діяльності інститутів публічної влади вимагає активної участі як громадянського суспільства, так і окремих територіальних громад. Лише за цієї умови з'являється можливість багатосторонньої корекції процедур та механізмів інформаційної діяльності інститутів публічної влади.

Висновки

Таким чином, правова політика України у сфері захисту публічних інформаційних ресурсів вимагає істотного вдосконалення. Основними напрямками діяльності є розробка законодавства щодо поведінки посадових осіб державних органів влади в інформаційному полі. Також потребують правового регулювання режими публічного висвітлення внутрішньоорганізаційної діяльності інститутів публічної влади. Згідно з вимогами євроінтеграції потребують розмежування повноваження суб'єктів використання інформаційних ресурсів публічної влади в Україні.

На тлі процесів демократизації правової політики, які тривають з 2014 року, основним завданням є прискорення розгляду зміни у законодавчих актах, які були прийняті у період незалежності України починаючи з 1991 року. Зокрема, йдеться про уточнення правосуб'єктності інститутів публічної влади загальнодержавного і місцевого рівня. Потребує більш чіткої

¹ European Commission (2019). *European legislation on open data and the re-use of public sector information*. <<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/european-legislation-reuse-public-sector-information>> (2019, вересень, 10).

² Там само.

³ Там само.

регламентації рівень відповідальності державних та приватних суб'єктів використання державної інформації. Особливої уваги вимагає правова політика у сфері діяльності засобів масової інформації, насамперед стосовно електронних ЗМІ. Український досвід показав, що позиція окремих мас-медіа нерідко не відповідає правовим основам захисту національної державності, безпеки українського суспільства та добробуту його громадян. В інтересах відповідності орієнтирам євроінтеграції вимагають подальшої синхронізації акти, які стосуються практичної співпраці з країнами ЄС. Особливої уваги вимагають впровадження принципів дієвості правового забезпечення інформаційної діяльності публічної влади. Нагальним для сучасної України є цілеспрямоване просування правових інновацій до порядку денного законодавчих органів влади та центрів прийняття рішень. Перспективою подальшого розвитку теми, порушено в даній статті, є подальший аналіз зарубіжного досвіду правового регулювання інформаційного забезпечення діяльності публічної влади.

References:

1. Dashkovska, A. V. (2005). Pravove rehulivannia uchasti zasobiv masovoi informatsii u vyborchomu protsesi v Ukraini [Legal regulation of media participation in the election process in Ukraine]. *Aktualni problemy derzhavy i prava* [Actual problems of the state and law], 25, 180-182. [In Ukrainian].
2. Ministry of Justice of Ukraine (2019). Dostup do publichnoi informatsii [Access to Public Information]. <https://minjust.gov.ua/publ_info#00>. (2019, September, 10). [In Ukrainian].
3. *Zakon pro dostup do publichnoyi informatsiyi, 2011* (Verkhovna Rada Ukrayiny) [Law on Access to Public Information, 32, 2011 (Verkhovna Rada of Ukraine)]. *Pensiyyny fond Ukrayiny* [Pension Fund of Ukraine]. <<https://www.pfu.gov.ua/lg/836-zakon-ukrayiny-pro-dostup-do-publichnoyi-informatsiyi/>>. (2019, September, 10). [In Ukrainian].
4. Kormych, B. (2013). Konstytutsiino-pravove rehulivannia informatsiinykh vidnosyn. [The constitutional and legal regulation of information relations]. *Yurydychnyi visnyk* [Legal Bulletin], 3, 46-51. [In Ukrainian].
5. Kryshchal, D. O. (2008). Osnovy administratyvno-pravovoho rehulivannia informatsiinoi bezpeky Ukrainy v konteksti borotby z orhanizovanoi zlochynnisti. [Fundamentals of administrative and legal regulation of information security of Ukraine in the context of the fight against organized crime]. *Borotba z orhanizovanoi zlochynnisti i koruptsiiei (teoriia i praktyka)* [Combating Organized Crime and Corruption (Theory and Practice)], 19, 264-272. [In Ukrainian].
6. Kulynich, O. O. (2005). Tsyvilno-pravove rehulivannia konfidentsiinoi informatsii. [Civil law regulation of confidential information]. *Aktualni problemy derzhavy i prava* [Actual problems of the state and law], 25, 257-260. [In Ukrainian].
7. Lopatin, S. I. (2011). Sfera informatsiinykh vidnosyn: pravove rehulivannia, problemni pytannia. [The sphere of information relations: legal regulation, problematic issues]. *Yurydychna nauka i praktyka* [Legal science and practice], 2, 35-41. [In Ukrainian].
8. Tymoshenko, N. (2013). Resursne zabezpechennia dostupu do publichnoi informatsii v orhanakh mistsevoho samovriaduvannia Ukrainy: normatyvno-pravove rehulivannia. [Resource Enforcement of Access to Public Information in Local Self-Government Bodies of Ukraine: Legal Regulation]. *Teoretychni ta prykladni pytannia derzhavotvorennia* [Theoretical and applied issues of state formation], 12. <http://nbuv.gov.ua/UJRN/tppd_2013_12_21>. (2019, September, 10). [In Ukrainian].
9. Turchenko, Yu. V. (2013). Zasoby masovoi komunikatsii yak subiekt realizatsii derzhavnoi informatsiinoi polityky Ukrainy v sferi oborony: polityko-pravove rehulivannia. [Mass media as a subject of implementation of the state information policy of Ukraine in the sphere of defense: political and legal regulation] *Zbirnyk naukovykh prats Viiskovoho instytutu Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka* [Proceedings of the Military Institute of Taras Shevchenko National University of Kyiv], 43, 113-119. [In Ukrainian].
10. Shurupova, K. V. (2013). Pravove rehulivannia poriadku dostupu do informatsii. [Legal regulation of the order of access to information]. *Derzhava ta rehiony. Seriya : Pravo* [State and regions. Series: Law], 1, 55-58. [In Ukrainian].
11. European Commission (2019). *European legislation on open data and the re-use of public sector information*. <<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/european-legislation-reuse-public-sector-information>>. (2019, September, 10). [In English].